

Frederikshavn Kommune
Sisse Lindholm
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Kystdirektoratet
J.nr. 24/02238-3
Ref. Martin Kangas
Christensen
06-03-2024

Dispensation til midlertidig opstilling af radar ved Skagens Gren inden for klitfredningslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 8 til midlertidig opstilling af radar ved Skagens Gren inden for klitfredningslinjen på ejendommen matr. nr. 14as, Skagen Markjorder, Frederikshavn Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 8 til opstilling af radaren indtil medio juni 2024 som ansøgt.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. I skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

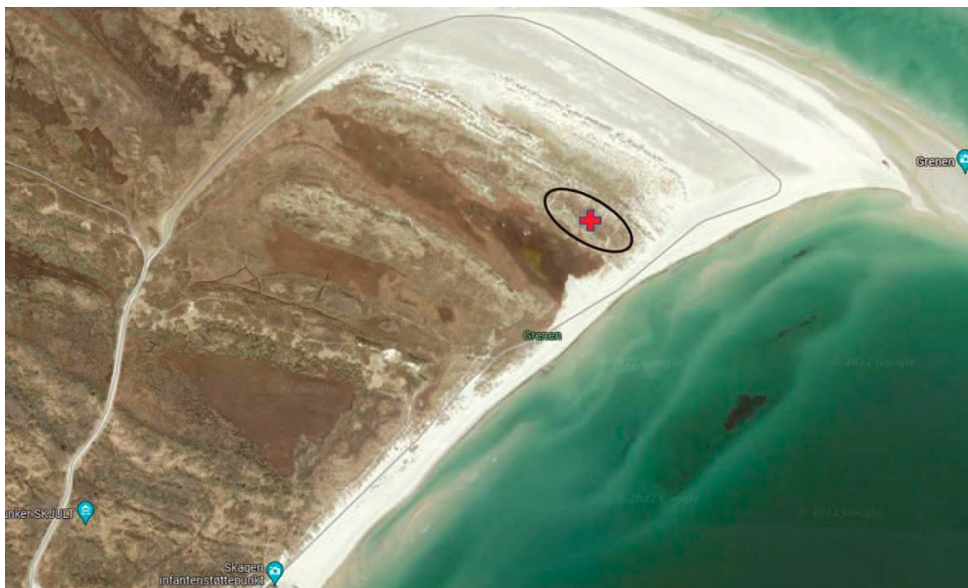
Redegørelse for sagen

Der søges om midlertidigt at opstille en mobil radar på Grenen til brug for en fugleundersøgelse i relation til planer om etablering af en havvindmøllepark i Skagerrak. Kystdirektoratet gav i 2023 dispensation til at opstille radaren for en periode på tre måneder over sommeren 2023 (Kystdirektoratets j.nr. 23/00861). Der har nu vist sig behov for at lave yderligere undersøgelser med samme formål, hvorfor der søges om at opstille radaren indtil medio juni 2024.

Den mobile radar ønskes placeret helt ude ved sidste klitrække jf. nedenstående kortudsnit. Der vil blive lavet registreringer af de fugle som er tilknyttet Grenen og det omliggende havområde.

Undersøgelserne udføres af Århus Universitet, og radaren opstilles i samarbejde med Frederikshavn Kommune, der ejer ejendommen.

Frederikshavn Kommune vurderer, at der ikke er sket skader på naturen som følge af opstillingen sidste år.

Den ansøgte placering af radaren vist med rødt kryds. Indsat fra ansøgningsmaterialet.

Radaren vist ved siden af en personbil

Frederikshavn Kommune meddelte i 2023 også tilladelse til opstilling af vognen og stillede i den forbindelse følgende vilkår for opsætningen:

- *Radaren skal køres ud til placeringen via sporet for Sandormen, og der skal så vidt muligt køres på den faste del af stranden så tæt ved vandkanten som mulig.*
- *Radaren skal så vidt mulig placeres, hvor den gør mindst skade på vegetation i klitterne. Det vil sige hvor der er fladt og mindst mulig vegetation.*
- *Radaren skal fjernes senest 15. juni 2023.*
- *Motoriseret kørsel til og fra den mobile radar er kun tilladt i forbindelse med opstilling og nedtagning af radaren. Der må ikke anvendes motoriseret kørsel til persontransport.*
- *Der skal opsættes et skilt på siden af radaren med oplysning om formål og tidshorison, at det er efter aftale med Frederikshavn kommune.*

Kystdirektoratet forudsætter at opstillingen i 2024 sker på tilsvarende vilkår.

Kystdirektoratet bad i forbindelse med ansøgningen i 2023 ansøger om at begrunde den ansøgte placering, og spurgte i den forbindelse, om radaren kan placeres uden for klitfredningen. Som begrundelse for den kystnære placering skrev ansøger følgende:

Forundersøgelsens formål er at tilvejebringe et tilstrækkeligt datagrundlag, så det efterfølgende vil være muligt at vurdere, hvordan de to planlagte havvindmølleparker nordøst for Grenen vil kunne påvirke de fuglebestande, der trækker ud fra Grenen om foråret. Vi ønsker derfor en placering, der både sikrer, at vi kan identificere fuglene når de forlader kysten, og samtidig følge dem vha. af radaren, så langt ud over havet som det er muligt. Den ønskede placering sikrer, at vi kan følge fuglene i alle relevante trækretninger. Med placeringen højt i terrænet minimerer vi samtidig støj fra bygninger, landskabselementer, m.v. Dette opnår vi ikke ved din foreslåede placering [længere væk fra kysten uden for klitfredningen], idet vi her både vil have støj fra bygninger og landskabselementer samt et yderst begrænset udsyn i nordlig og nordøstlig retning, hvilket skyldes, at radaren kun i begrænset omfang er i stand til at registrere fugle, der trækker over land.

Projektet gennemføres i fredet område (Fredning vedr. Skagens Gren). Denne afgørelse sendes til Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del til orientering.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 1 (Skagens Gren og Skagerrak). Natura 2000-området omfatter her habitatområde nr. 1.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Projektområdet ligger inden for habitatnaturtypen hvid klit, der i området er i god tilstand.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at der er tale om en lille, midlertidig forstyrrelse af et stort naturområde, på et sted, der i forvejen bliver forstyrret af turister. Med de af Frederikshavn Kommune stillede vilkår for projektet vil det ansøgte efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter. Vognen vil komme til at stå hvor der hovedsageligt er bar sand og vil dermed ikke påvirke plantevegetationen. Dyrelivet vurderes ikke at blive påvirket, idet vognen med radaren er lille, i forhold til det meget store naturområde.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Kystdirektoratet lægger også i denne forbindelse vægt på, at der er stillet vilkår for projektet af Frederikshavn Kommune, som vurderes at skåne naturen og dyrelivet mest muligt.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet vurderer, at der er tale om et særligt tilfælde, idet projektet har en samfundsmæssig interesse, der i en vis grad bør tilsidesætte det hensyn om at friholde de kystnære landskaber fra indgreb, som klitfredningen blandt andet har til formål at varetage.

Kystdirektoratet lægger vægt på at projektet omhandler observationer af forhold ved kysten og over havet, og at der dermed er en faglig begrundelse for den helt kystnære placering.

Kystdirektoratet lægger desuden vægt på, at kørslen i det klitfredede område er meget begrænset, at denne fortrinsvis sker langs sandormens rute og på den åbne strandbred, hvorved vegetationen beskadiges mindst muligt og meget lidt.

Det indgår i Kystdirektoratets vurdering, at præcedensvirkningen for en afgørelse om dispensation vil være meget lille, idet projektet har et forskningsmæssigt snarere end kommercielt sigte.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til at opstille radaren indtil medio juni 2024.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Frederikshavn Kommune, post@frederikshavn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn, frederikshavn@dn.dk
/ nature.thorning@gmail.com
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel v/ Thomas Elgaard Jensen,
vendsyssel@friluftstraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn, frederikshavn@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del,
nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens³ § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en vsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 1, Skagens Gren

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 1		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Skovklit (2180)	Klittavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	
Arter:	Stavsild (1103)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))